

sosialurin

telf. 14720 . 11820

box 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: Føroya Javnaðarflokkur

Fyrirakstjóri: Tófrinn Smith

Blaðstjóri: Vilhelm Johannesen (ábyrgd)

Bládmenn: Høgni Djurhuus

Jóhann Mortensen

Jan Müller

Lýsingar: Arne Thomsen

Uppseting: Sosialurin

Prent: Dimmalætting

Yvirtøkurnar

EFTIR VALIÐ 1974 høvdu sjálvstýrisflokknarnir reinan meiriluta. Tjóðveldisflokkurin 6, fólkaflokkurin 5, sjálvstýrisflokkurin 2 og framburðsflokkurin 1. Tilsamans 14 av 26 tinglimum.

MØGULEIKI var sostatt fyrri at skipa eitt reint sjálvstýrislandsstýri. Møguleikar vóru harvið eisini fyrri at fremja týðandi broytingar í heima-stýrisslógini. Men hetta hendi ikki. Javnaðarflokkurin skipaði landsstýri saman við tjóðveldisflokkinum og fólkaflokkinum.

Í HESUM valskeiði er Postverkið yvirkikið. Javnaðarflokkurin var eisini við til at yvirtaka Postverkið í 1948. Fyrsta árið eftir yvirkikuna gav Postverkið eitt rakstraravlop uppá kr. 600.000. Á frimarkjældirini er talan um arbeiðspláss til eini 40–50 fólk, sum eru brekað á ein ella annan hátt. Í fjør spardi hetta Almanna-stovuni kr. 400.000.

LØGTINGSMEIRILUTIN hevur eisini atkvætt fyrri yvirkiku av umsitingini av almannamálum og yvirkikuni av skúlafyrisingini. Umsitingin av almannamálum kostar Føroyum minni enn 150.000 kr. um árið. Yvirkikan av skúlafyrisingini høvdu verið eina meirútreiðslu uppá einar 8–9.000.000 kr. um árið.

ALLAR HESAR yvirkikur eru í tráð við stevnumið javnaðarflokksins. Og umsitingin av almannamálum og skúlafyrisingin høvdu verið yvirkikin, sjálvt um sambandsflokkurin sat í landsstýrinum. Í Danmark verða tilíkar umsitingar lagdar út til amtini og harvið eisini til føroyska heimastýrið.

MEN UNDIR sitandi landsstýri hava vit eisini fingið eina sjúkradagpeningaskipan. Eftir hesi skipan fáa verkafólk, útróðarmenn og onnur sjúkradagpening frá triðja sjúkradegi. Hesin sjúkradagpeningur er uppá 80% av galdandi løn, ella í mesta lagi kr. 1029 um vikuna.

FYRI HESA skipan rindar danski staturin 7 mill. kr. um árið. Tað vil siga stívar 5 mill. kr. meira enn yvirkikurnar allar kosta. Yvirkikurnar vóru komnar, um sambandsflokkurin sat í landsstýrinum. Men sjúkradagpeningurin var neyvan komin, um so var.

Svartur sambandspolitikkur

Í Dimmalætting týsdagin skrivar Johs. M. Olsen, løgtingsmaður fyrri sambandsflokkin í Eysturoynni, um tey foknu og taptu veiðurættindini.

Greinskrivarin harmast um, at Klaksvíkstrolarnir eru farnir at rógva út. Tað er sjálvandi »góður«, gamal og svartur sambandspolitikkur, at hesir trolarar, sum altíð hava verið á fjarleiðum alt árið, framvegis skulu verða har alt árið.

Trolarnir skulu veiða í Barentshavinum, uppá á Halanum, á Banan-bankanum ella á Stóra Hellefiskbanka. Og trolaramenninir skulu vera burtur frá heimunum, frá konum og børnum, í minsta lagi fyra til fimm mánaðar í senn og tvær ferðir um árið. Soleiðis var tað jú í fimti og seksti árunum. Soleiðis hevur tað verið higartil í sjeyti árunum. Og soleiðis má og skal tað eisini verða restina av sjeyti árunum, í áttati árunum og framveir.

Ti hetta er jú »góður«, gamal og svartur sambandspolitikkur. Onki skal broytast. Alt skal verða sum tað var, tá abbi og omma, langabbi og langomma, oldurabbi og olduromma livdu.

Johs. M. Olsen pástendur, at tann fiskivinnupolitikkur, sum rikin er undir hesum landsstýrinum, er øðrvísi enn fiskivinnupolitikkurin hjá seinasta landsstýri. Hetta er fiskivinnupolitikkurin hjá tjóðveldisflokkinum sigur Johs. M. Olsen. Men hann hevur sjálvr sitað á tingi tey seinastu fyra árin. Hevur hann ongatið bitið merki í, hvussu ofta tann mest ortodoksi tjóðveldismaðurin, nevniliga Erlendur Patursson, ikki hevur tikið undir við fiskivinnupolitikkinum hjá landsstýrinum?

Veit Johs. M. Olsen ikki, at útviklingurin, sum er 200 fjórðinga búskaparligt øki, longu var í væntu og í summum for-um veruleiki, tá seinasta landsstýri sat? Hvi vóru teir stóru og væl úggjerdur

flakatrolarnir hjá pf. Stella í Klaksvík seldir av landinum longu undir seinasta landsstýri, meðan sambandsflokkurin hevði fiskivinnumál um hendi? Var tað ikki tí at teir ikki sluppu at veiða t.d. undir Íslandi?

Fiskivinnupolitikkurin hjá javnaðarflokkinum og hjá bæði hesum og seinasta landsstýrinum hevur verið tann, at vit sjálvir skulu royna at taka størri og størri part av tí, sum veiðast kann undir Føroyum, men samstundis skulu vit royna sum longest, at varðveita sum mest á fjarleiðum.

Javnaðarflokkurin hevur longu fyrri fleiri árum síðani sæð tann veruleika í eyguni, at øll lond fóru at taka undir við hugtakinum um 200 fjórðinga búskaparligt øki, og flokkurin hevur tí met, at vit megu nýta hesi árin við tí fyrri eyga, at finna fram til hvørji fiskasløg vit kunnu veiða á okkara egna øki, burtur sæð frá teimum sløgum, ið vit vanligu hava veitt. Vit megu finna fram til, á hvørjum leiðum hesi fiskasløg eru, við hvørjum for-um og hvørjum veiðuhættum tey skulu veiðast, hvussu tey skulu hagraiðast og hvørji mogleikar eru fyrri framleiðslu og selu.

Fyrri at fáa stundir til hetta, hava vit roynt at varðveita sum mest á fjarleiðum, samstundis sum vit hava miðað ímóti at veiða størri og størri part av tí, sum veiðast kann undir Føroyum. Og hetta hevur eydnast. Samlaða fiskiveiðan hevur ongatið verið størri enn í 1977.

Hetta hevur verið politikkurin hjá javnaðarflokkinum. Hetta hevur verið politikkurin hjá hesum landsstýrinum og hetta var eisini politikkurin hjá seinasta landsstýri. Munurin er einans tann, at útviklingurin nú er komin fyra ár longur enn hann var komin tá seinasta landsstýri fór frá. Og í tí landsstýrinum hevði sambandsflokkurin landsstýrismannin í fiskivinnumálum. Men eftir

skrivningini í Dimmalætting at døma, er tað ikki enn tann dag í dag gingið upp fyrri sambandsmonnum, hvønn fiskivinnupolitikk tað landsstýri rak. Men tað verður so teirra egna skomm. Neyvan torir nakar at lita slíkum monnum fiskivinnumál upp í hendur eitt fyra ára skeið afturat.

Klaksvíkstrolarnir hava róið út. Rætt er tað. Og veiðan hevur verið framúr góð. Teir hava ligið úr 200.000 upp í 300.000 pund uppá túrin. Ein av trolarunum fekk umleið 250.000 pund eftir seks døgum, ella meira enn 20 tons í miðal uppá dagin. Talan er um fiskileiðir og fiskasløg, sum føroyingar ikki troyta annars. Hesi úrslit benda á, at hóast størri og størri avmarkingar á fjarleiðum, so skulu vit kortini ikki

viðmerkingar

slæppa okkum av við hesar trolarar, men nýta teir til veiðu á djúpum vatni við Føroyar, eftir tí fiski, sum fransar, vesturtýskarar, polakkar og aðrir higartil hava veitt.

Hetta er ein roynd at finna alternativir til fjarleiðirnar. Um teir stóru trolarnir kunnu rógva út og reka lønandi vinnu á djúpum vatni við Føroyar ein part av árinum, umframt at troyta fjarleiðirnar ein annan part av árinum, so eru vit í javnaðarflokkinum ovurhonds fegnir um hetta. Og vit ivast ikki í, at familjurnar hjá trolaramonnum eisini eru fegnir, um menninir ein part av árinum kunnu vera heima tvær ferðir um mánaðin, heldur enn einans at vera heima tvær ferðir um árið.

Men sambandsmenn ræðast allar broytingar. Eisini hesa.

Vilhelm Johannesen

BINGO i sosialinum
4. november endar Bingo í Sosialinum

Vit skulu tá lata teir meir enn 100 vinningarnar.

Minnist til ikki at líma tølina á plátuna, men bert senda tey inn saman við henni. Fært tú fullá plátu hevur tú vunnit. Har verður einki lutakast. Tá hevur tú møguleika at velja millum ein av teimum mongu og góðu vinningunum.

Sum vit fyrr hava sagt, er eingin orsök til at falla í fátt sjálvt um tú ikki hevur plátu. Um tú hevur í minsta lagi 10 røtt, skalt tú eisini senda plátuna og tølina til okkara, og verður tú tá við í lutakasti um høvuðsvinningin — eitt gávukort frá SMS uppá kr. 5.000,00.

Neyðarkall!!!

Ungt par við tveimum børnum søkir skjótast gjørligt eftir húsum ella íbúð til leigu.

Tlf. 13059